Ben Gurion, David (1886–1973)

Cionista politikus, az Izrael Állam első miniszterelnöke (1948–1953; 1955–1963). A lengyelországi Plonskban született. 1904-ben Varsóban csatlakozott a Poale Cion baloldali cionista szervezethez, majd 1906-ban kivándorolt az akkor Török Birodalom részét képező Palesztina területére. Miután az első világháború alatt a törökök száműzték, az Egyesült Államokba távozott. 1918-ban a részben általa szervezett Zsidó Légióval tért vissza. 1930-tól a Munkapárt vezetője. 1935 és 1948 között a Zsidó Ügynökség Végrehajtó Bizottságának elnöke. A cionista politika elsődleges céljának a zsidó állam kikiáltását és megszervezését tartotta.

A második háború után támogatta a mandátumjogot gyakorló britekkel szembeni fegyveres ellenállásra, illetve a zsidó bevándorlás ösztönzésére vonatkozó elképzeléseket. 1948. május 14-én Ben Gurion deklarálta az Izrael Állam megalapítását és o olvasta fel a Függetlenségi nyilatkozatot. A Tel-Avivban megalakuló ügyvezető kormányban, majd az 1949. január 25-én megtartott első parlamenti választás után létrejövő koalíciós kormányban miniszterelnök és védelmi miniszter (1953-ig). 1955-ben ismét kormányfő (1963 júniusáig) és védelmi miniszter. Második miniszterelnöksége alatt jó viszonyt épített ki Franciaországgal, amelynek eredményeként Izrael nagy mennyiségben vásárolt francia fegyvereket; a szuezi válság (1956) tovább erősítette a két ország kapcsolatait. Ben Gurion már az 1950-es évek elején kapcsolatba lépett Adenauer kancellárral, ennek egyik eredménye lett a német háborús jóvátétel kérdésének rendezése (luxemburgi egyezmények). A politikától 1970-ben vonult vissza, majd haláláig az Izrael jövője szempontjából oly fontosnak tartott Negev sivatagban található Szdé Bokerben élt.

(Paragi Beáta)